

INNOVASJON = VÅR VIKTIGSTE VERDISKAPER?

Skrevet av: Sondre G. Stemshaug & Hanne A. Hodnungseth. Dato: 23.9.2010

Oljen vil en gang ta slutt, og før den tid må Norge finne noe annet å leve av. Fremtidens Norge må innovere. Hva Norge skal leve av om 50 år er det ingen som vet. Hans Martin Vikdal fra Innovasjon Norges Utviklingsdivisjon satt dette problemet på spissen med utsagnet "Vi trenger å utdanne studenter til jobber som ikke eksisterer, teknologi som ikke er oppfunnet og til å løse problemer ennå ikke møtt."

Konferansen Frampå ble arrangert 21. og 22. september på Quality Hotel & Resort, Kristiansand. Frampå er en nasjonal innovasjons konferanse, men fungerer også som en tverrfaglig møteplass for aktører i prosjekter som Arena, NCE, VRI, Regional Omstilling og regionale forskningsfond og er et utmerket sted for nettverksbygging.

Dag 1 av konferansen hadde fokus på innovasjon i regioner, hvor åpningstalen ble holdt av Hege Solbakken, Statssekretær (SP) i Kommunal- og regionaldepartementet. Solbakken belyste viktigheten av å utvikle klyngene og distriktene i Norge. Innlegget ble etterfulgt av en diskusjon rundt Forvaltningsreformen og erfaringer så langt. Her møtte Solbakken Gjermund Hagesæter (Frp), nestleder i kommunal- og forvaltningskomitéen, Jørn Sørvig, nærings- og utviklingssjef, Nordland fylkeskommune og Tine Sundtoft, fylkesrådmann, Vest-Agder fylkeskommune. Her ble det diskutert både rundt forvaltningsreformen og kommunesammenslåing. Det ble sagt at Forvaltningsreformen har skapt en kulturforandring som har bidratt til økt innovasjon og klyngefokus. Spesielt i Vest-Agder har det vært en kulturell forandring i fylkeskommune. Det har blitt et tettere forhold med kommunene, hvor Fylkeskommunen tilfører merverdi. Som Sundtoft selv uttalte på slutten av diskusjonen "Agder samarbeider mye. Sammen får vi til mye mer enn hver for oss."

*"Agder samarbeider mye. Sammen får vi til mye mer enn hver for oss."
Tine Sundtoft*

Neste mann ut var Ron Boschma, en av Europas fremste eksperter på regional økonomi og innovasjon. Boschma fortalte om de tre viktigste mekanismene for industrier på regionsnivå;

entreprenørskap, arbeidsmobilitet og samarbeidsnettverk. Boschma fortalte om to faktorer som er påbevist har stor påvirkningskraft på industriens overlevelsesrate. Det ene var at å ha erfarne entreprenører i industriens første fase av livssyklusen er en avgjørende faktor for overlevelsesraten. Det andre som var stadfestet var at regioner med

relaterte industrier har høyere sannsynlighet for å overleve på grunn av den kunnskapsoverføringen som gjerne tar sted.

Dag to av konferansen gikk nærmere inn på innovasjon i klynger. Etter at Michael Porter sin klyngemodell ble introdusert på slutten av 90-tallet, har man fått et klarere overblikk over



F.v. Tine Sundtoft, Gjermund Hagesæter, Hege Solbakken og Jørn Sørvig.

fordelene en klynge kan skape for industrier. Mange bedrifter i samme eller relaterte industrier befinner seg ofte i samme område, men nøkkelen er å gå fra "klump til klynge" som Harald Furre, direktør for Oxford Research i Norge, så godt kalte det. Forskjellen på en klump og en klynge er at bedriftene i en klynge er organisert, og det er det som utgjør den store forskjellen. Det er da muligheten for å dele kunnskap og skape synergier vokser frem. Furre påpekte også at det er viktig å ikke se på de administrasjonskostnadene som en klynge skaper som kostnader, men heller som en investering for å fasilitere klynger.

Anne Siri Høiland, daglig leder for NCE Culinology, holdt et interessant foredrag om NCE Culinology, en næringsklynge i Rogaland innenfor sjømat, landbruk og gastronomi med over 100 deltakende næringsklynger. Næringsklyngen skapte økt internasjonal eksponering og muligheter for en spissere produkt differensiering. NCE Culinology etablerte i 2009 "Måltidets Hus" i Stavanger.

Ifølge Høiland er Måltidets Hus en åpen innovasjons arena og skal være en fysisk koblingsbo k mellom kunnskap og kunnskapsbehov, "der folk møtes, begynner ting å skje".



F.v. Olav Bardalen, Anne Siri Høiland og Harald Furre.

Siste foredragsholder ut var Dr. Irene Tinagli, en fremtredende forsker og ekspert innen fagfeltene innovasjon, kreativitet og regional utvikling. Tinaglis arbeid har blitt publisert i blant annet Harvard Business Review og Financial Times. Tinagli presenterte sin "Norwegian Creativity Index". Hvor det var kartlagt hvor kreative Norges byer er og

"Fra klump til klynge"
Harald Furre

hvordan de skiller seg fra hverandre. Studiet var basert på Professor Richard Florida sine tre T'er; Talent, Teknologi og Toleranse. Undersøkelsen viste at 24 % av Norges privatsektors arbeidskraft tilhører den kreative klasse. Denne andelen var opp mot 40 % i enkelte byer, Oslo målte for eksempel 38 %. Sverige hadde en større andel tilhørende den kreative klasse, for eksempel så hadde Stockholm hele 50 %.

Et punkt Norge skilte seg positivt ut på var i bredden av talent, her ranket Norge på toppen av verdensskalaen. Men når det kom til antall patenter skåret Norge svært dårlig, med kun 0,7 per 10 000 innbygger, mot for eksempel Sverige som har 2,8 per 10 000 innbygger. Av alle Norges patenter er hele 60 % av disse lokalisert i Oslo-området. Tinagli gav et spennende og interessant innblikk i hvordan kreativitet er fordelt rundt om i Norges byer, og hvilke faktorer som har innflytelse på utviklingen av kreativitet og innovasjon i byene. Etter foredraget var det nok flere i salen som hadde fått et nytt perspektiv på kreativitet rundt om i Norge.

Frampå 2010 ble rundet av med refleksjoner rundt årets konferanse av Hans Martin Vikdal, leder for Innovasjon Norges Utviklingsdivisjon. Vikdal sin oppsummering samlet trådene, og man kunne dermed gå ut av salen med et helhetlig bilde av innovasjon i regioner og klyngefordeler i Norges industrier, samt et par tankevekkere om fremtiden som spinnert rundt i hodet. Fremtidens Norge må innovere for å kunne opprettholde samme samfunnsstandard som dagens Norge har, og dette må gjøres før oljen tar slutt.

Frampå 2010 sin kombinasjon av fordrag og historier om suksessfulle prosjekter var en god måte å ytre konferansen sitt budskap på. Det kan med god tro sies at konferansen gav deltakerne et verdifullt kunnskapsutbytte, inkludert undertegnende.

Vi gleder oss allerede til Frampå 2012!

(Frampå er et samarbeidsprosjekt mellom Innovasjon Norge, Forskningsrådet, SIVA og KS.)